Dosar nr. 4r-964/25
4-25002749-02-4r-14032025
Judecătoria Căușeni, sediul *****
Judecător Mocanu Andrei

D E C I Z I E
În numele Legii

22 septembrie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru, în componență:
Președintele completului, judecător Ion Bulhac
Judecătorii Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului *****, Caliniuc Ion, împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 20 februarie 2025, prin care a fost admisă contestația depusă de Crețu Ruslan și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr.037891 din 16 decembrie 2024, prin care a fost sancționat Crețu Ruslan pentru săvîrșirea contravenției, prevăzute de art.154 alin.(11) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, cu încetarea procesului contravențional, din motivul nulității procesului-verbal.

Procedura înștiințării părților a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal, –

A C O N S T A T A T:

La data de 16.12.2024, agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului *****, Caliniuc Ion, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 037891, în privința lui Crețu Ruslan în baza art. 154 alin. (11) Cod contravențional, pentru faptul că, pe terenul cu numărul cadastral 10271102.474 din extravilanul s. *****, r-nul *****, a fost admisă formarea unei gunoiști neautorizate pe care sunt stocate neregulamentar deșeuri vegetale, de construcție, de diverse natură (cauciucuri, stofe, peliculă, hârtie, sticlă, masă plastică, etc.). răspunderea pentru acțiunile contravenționale o poartă primarul s. *****, Cet. Crețu Ruslan.

Prin decizia de sancționare din 16.12.2024, Crețu Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (11) Cod contravențional, fiindu-i aplicată o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul a 1500 lei.

La data de 10.01.2025, Crețu Ruslan a depus contestație în instanța de judecată împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare contravențională, în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 20 februarie 2025, a fost admisă contestația depusă de Crețu Ruslan și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr.037891 din 16 decembrie 2024, prin care a fost sancționat Crețu Ruslan pentru săvîrșirea contravenției, prevăzute de art.154 alin.(11) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, cu încetarea procesului contravențional, din motivul nulității procesului-verbal.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 20 februarie 2025, agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului *****, Caliniuc Ion, a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, agentul constatator a indicat următoarele:

--Instanța de fond a examinat superficial cauza contravențională dând o apreciere critică și menționând faptul necesității încheierii unui plan de remediere a contravenției stabilite, iar prin neindicarea în proces- verbal de contravenție a funcției contravenientului, fiind invocată cauza de nulitate absolută, favorizând astfel contravenientul în raport cu fapta contravențională comisă de către acesta. Acțiunile admise ilicit de către cet. Creșu Ruslan, primar al localității ***** din raionul *****, contravin dispozițiilor Hotărârii Guvernului RM nr. 939/2023 pentru aprobarea Regulamentului privind depozitarea deșeurilor, art. art. 29 și 79 din Codul funciar al RM, art. 38 din Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător și art. 29 lit. lit. (a), (c), (g), (i) și (j) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală.

--Procesul-verbal a fost încheiat cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția de veridicitate, prezumție simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă. Cu celeritate, procesul-verbal cu pricina a fost încheiat cu respectarea tuturor cerințelor legale, acesta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute și nefiind afectat de vicii de natură să ducă la nulitatea acestuia, funcția contravenientului, fiind clar indicată în textul esenței contravenției. Instanța de judecată nu a studiat și nu a apreciat în măsura cuvenită toate probele colectate, administrate și prezentate de agentul constatator. Procesul-verbal citat a fost încheiat în strictă conformitate cu prevederile art. 443 Cod contravențional al RM, fiind identificată cu certitudine persoana care se face culpabilă de comiterea contravenției menționate.

--În hotărârea recurată, instanța menționează că, agentul constatator al IPM *****, urma să întocmească în privința primarului s. ***** cet. Crețu Ruslan, plan de remediere în condițiile art. 46/1 din Codul contravențional al RM, menționează faptul că, planul de remediere, conform prevederilor Codului contravențional al RM și a prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, fiind încheiat în privința agenților economici, care practică activitatea de întreprinzător, primarii localităților Republicii Moldova, neaflându-se în această categorie de persoane. Totodată, planul de remediere, se întocmește doar pentru contravențiile care pot fi remediate, activitatea de organizare a gunoiștii ilegale pe un teren care, prin Decizia Consiliului sătesc ***** nr. 2/02 din 24.05.2024 a fost atribuit pentru ameliorarea prin împădurire, nu poate fi remediată în

deplină măsură, din motiv că, natura deșeurilor nominalizate, care reprezintă și deșeuri comunale cu fracție mică - de construcție, vegetale, cauciuc, stofe, pelicule, masă plastică, au afectat iremediabil factorii de mediu (solul, apele și aerul), iar refacerea sectorului, fără a afecta zona, nu mai este posibilă, lucru observat cu ochiul liber pe sectoarele înierbate care sunt astupate cu gunoi și prin faptul stocării ilegale fiind distrusă iremediabil pătura erbacee și stratul superior de sol. Subsidiar, vina indubitabilă a edilului localității cet. Crețu Ruslan se manifestă și prin faptul adoptării de către acesta, a Dispoziției nr. 143 din 20.11.2024 „cu privire la depozitarea resturilor vegetale și de sol", controlul căreia, prin p. 5 - și-a asumat-o, de menționat fiind faptul că, în conformitate cu explicația administratorului Î.M. „Verdinoflor - Prim" cet. Neaga Sergiu, care a fost înaintată instanței de judecată prin scrisoarea IPM ***** nr. 09-02/2 din 10.01.2025, facându-se trimitere la aceasta, iar depozitarea acestor tipuri de deșeuri, fiind efectuată la indicația directă a primarului. Prin urmare, consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție, referitoare la situația de fapt, beneficiază de prezumția de veridicitate, prezumție simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă. Astfel, sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, reține că, în genere, procesul-verbal cu privire la contravenție, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, instanța a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

*Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului *****, Caliniuc Ion, împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 20 februarie 2025, este nefondat, fiind pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.*

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că, la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) Codul contravențional, care indică că, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic

al contravenției imputate; lit. b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; lit. c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; lit. d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; lit. e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În corespundere cu art. 462 alin. (1) Cod contravențional, hotărârea judecătorească va fi legală, întemeiată și motivată.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Colegiul Penal prin prisma prevederilor ce guvernează spața dedusă judecății remarcă că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

În fapt, din materialele cauzei, Colegiul Penal constată că, la data de 16.12.2024, agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului *****, Caliniuc Ion, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. 037891, în privința lui Crețu Ruslan în baza art. 154 alin. (11) Cod contravențional, pentru faptul că, pe terenul cu numărul cadastral 10271102.474 din extravilanul s. *****, r-nul *****, a fost admisă formarea unei gunoiști neautorizate pe care sunt stocate neregulamentar deșeuri vegetale, de construcție, de diverse natură (cauciucuri, stofe, peliculă, hârtie, sticlă, masă plastică, etc.). răspunderea pentru acțiunile contravenționale o poartă primarul s. *****, Cet. Crețu Ruslan.

Prin decizia de sancționare din 16.12.2024, Crețu Ruslan a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 154 alin. (11) Cod contravențional, fiindu-i aplicată o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul a 1500 lei.

La data de 10.01.2025, Crețu Ruslan a depus contestație în instanța de judecată împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare contravențională, în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 20 februarie 2025, a fost admisă contestația lui Crețu Ruslan și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr.037891 din 16 decembrie 2024, prin care a fost sancționat Crețu Ruslan pentru săvîrșirea contravenției prevăzute de art.154 alin.(11) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, cu încetarea procesului contravențional

în privința lui Crețu Ruslan de săvîrșirea contravenției prevăzută de art. 154 Cod Contravențional, din motivul nulității procesului-verbal.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art.443 alin.(1) Cod contravențional, „*Procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii; b) calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate al acesteia sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul și timpul săvîrșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și a victimei a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387; g) obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum și obiecțiile și probele victimei; h) informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii*."

La caz, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, Colegiul penal reține că, în actul de constatare și de sancționare din 16.12.2024, agentul constatator a omis de a consemna ocupația persoanei în a cărei privința a fost pornit procesul contravențional, în contextul în care norma art. 154 alin.(11) Cod contravențional prevede expres neîntreprinderea măsurilor de lichidare a gunoiștilor neautorizate și necontrolate de către persoana cu funcție de răspundere.

Or, din procesul-verbal cu privire la contravenție, reiese că, agentul constatator a aplicat amenda contravențională lui Crețu Ruslan, în calitate de persoana fizică, dar nu în calitate de primar al localității s. *****, or, agentul constatator urma în mod obligatoriu să indice ocupația persoanei în a cărei privința a fost pornit procesul contravențional.

La fel, se reține că, potrivit art. 46/1 Cod cpntravențional, (1) Planul de remediere reprezintă o anexă la procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmită în condițiile prezentului capitol, în care agentul constatator stabilește, cu titlu de recomandare, măsuri de remediere și termenul realizării acestora în vederea conformării contravenientului cu cerințele legislației.

(2) Planul de remediere este întocmit și anexat de către agentul constatator la procesul-verbal cu privire la contravenție prin care s-a constatat contravenția. În cazul în care contravenția a fost constatată în urma controlului de stat efectuat de către organele abilitate cu funcții de control, conform Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra

activității de întreprinzător, planul de remediere se include în procesul-verbal de control sau se anexează la acesta.

(3) În cazul întocmirii unui plan de remediere, nu se aplică sancțiuni contravenționale, inclusiv sancțiuni complementare, până la expirarea termenului de remediere.

(4) Termenul de remediere reprezintă o perioadă între 30 și 90 de zile lucrătoare de la data comunicării procesului-verbal cu privire la contravenție, în decursul căreia contravenientul are posibilitatea remedierii încălcărilor constatate și conformării cu cerințele legislației. Termenul de remediere se stabilește luând în considerare circumstanțele săvârșirii faptei și complexitatea acțiunilor ce urmează a fi întreprinse de către contravenient. Termenul de remediere stabilit de agentul constatator nu poate fi modificat.

(5) Agentul constatator nu întocmește un plan de remediere în cazul în care:

a) contravenientul înlătură imediat încălcarea constatată;

b) în termen de 3 luni de la data realizării unei măsuri de remediere din planul de remediere, contravenientul săvârșește din nou contravenția pentru care aceasta a fost stabilită;

c) contravenientului i-au fost emise prescripții pentru aceleași încălcări de către organul de control, conform Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, iar acesta nu le-a executat în termenul stabilit;

d) încălcarea este iremediabilă.

(6) Responsabilitatea realizării măsurilor de remediere revine persoanei care, conform legii, poartă răspundere contravențională pentru faptele constatate.

(7) Modelul planului de remediere este stabilit în anexa la prezentul cod.

(8) Întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție cu încălcarea prevederilor prezentului capitol atrage nulitatea procesului-verbal.

(9) În termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de remediere, agentul constatator verifică acțiunile întreprinse de contravenient și completează partea a II-a a planului de remediere, în care menționează în ce proporție au fost realizate măsurile de remediere stabilite.

(10) În cazul în care, în urma verificării indicate la alin. (9), se constată neconformarea contravenientului cu cerințele legale și nerealizarea măsurilor de remediere în termenul stabilit, agentul constatator întocmește un alt proces-verbal cu privire la contravenție, prin care persoanei responsabile i se aplică sancțiunile contravenționale respective.

(11) Prevederile prezentului capitol se aplică pentru contravențiile prevăzute la art. 55, 55^3–61, art.74–74^3, art. 76^1, art. 77 alin. (1)–(7), art. 77^1, art. 79 alin. (1) și (5), art. 80, art. 81–83, art. 91^1, art. 93–95, art. 97–98, art. 109–156, art. 157 alin. (1)–(3), (5) și (6^1), art. 158–169, art. 177, art. 180^1, art. 182–196^1, art. 197 alin. (1)–(10) și (12)–(29), art. 198–200^1, art. 204, art. 206, art. 207, art. 221^1, art. 224, art. 246–259^1, art. 268, art. 270, art. 271, art. 272^1 alin. (3), (7)–(11), (13) și (14), art. 273 pct. 4), 6), 10)–14), 17) și 18), art. 274 alin. (2)–(4), (6) și (7), art. 275, art. 277^1–280, art. 283–285, art. 286 alin. (1), (2)

și (5), art. 293[2] alin. (4) și (5), art. 330[1], art. 330[3], art. 330[5], art. 344[1]–345, art. 348, art. 349 alin. (4), art. 358, art. 358[1], art. 364 alin. (6)–(8), art. 364[1].

Prin actul de inspectare nr.029554 din 16.12.2024, agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului ***** Caliniuc Ion a dat indicații obligatorii, printre care s-a indicat ca Primăria s.***** să sisteze activitatea gunoiștii neautorizate amplasate pe terenul cu nr.cadastral 1027102.474, precum și ca Primăria s.***** să asigure evacuarea deșeurilor de la gunoiștea ilegală în locuri autorizate în termen de 60 zile de la data comunicării actului respectiv.

Or, atît timp cît agentul constatator a acordat un termen de 60 zile, Primăriei s.***** pentru evacuarea deșeurilor de la gunoiștea ilegală în locuri autorizat, acesta urmează să consemneze faptul dat, fără să aplice amendă pînă la expirarea termenului acordat pentru remedierea situației la caz.

Având în vedere circumstanțele menționate supra, se atestă că eroare admisă de către agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție afectează în mod vădit legalitatea acestuia, neputând fi remediată de către instanța de judecată, prin urmare, prima instanța întemeia și justificat a conchis nulitatea absolută a actului de constatare și sancționare din 16.12.2024.

Conform art. 461 alin.(1) din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin.(1), instanța de judecată încetează procesul contravențional, iar conform alin.(2) același articol, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l).

În această ordine de idei, Colegiul Penal conchide că argumentele invocate în recurs, nu și-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care recursul declarat de agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului *****, Caliniuc Ion, împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 20 februarie 2025, urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a soluției instanței de fond, care este legală, obiectivă și corectă.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1), lit. c), art. 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de către agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului *****, Caliniuc Ion, și menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul ***** din 20 februarie 2025, prin care a fost admisă contestația depusă de Crețu Ruslan și s-a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr.037891 din 16 decembrie 2024, prin care a fost sancționat Crețu Ruslan pentru săvîrșirea contravenției, prevăzute de art.154 alin.(11) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, cu încetarea procesului contravențional, din motivul nulității procesului-verbal.

Decizia este irevocabilă.

Președintele Colegiului, judecător Ion Bulhac

Judecătorii Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc